

4. MEĐUNARODNI SIMPOZIJ O LOBIRANJU

Bernard Jakelić, Kostadin Pušara, Radivoje Kocić, Don Markušić, James Thurber, Natko Vlahović

Hrvatskoj prijeko potreban zakon koji će regulirati lobiranje

U organizaciji Hrvatskog društva lobista (HDL) danas je održan četvrti međunarodni simpozij o lobiranju koji je okupio brojne lobiste, konzultante, političare i gospodarstvenike iz Hrvatske i regije.

Glavni govornik simpozija bio je James Thurber, ugledni profesor američkog sveučilišta u Washingtonu i stručnjak za problematiku regulacije lobiranja. Profesor Thurber se u svom uvodnom govoru osvrnuo na pitanja regulative lobiranja u Europi i SAD-u, kao i na nedostatke tih sustava. – Lobiranje u Europi još uvijek nije dovoljno regulirano što ostavlja prostor za djelovanje u sivoj zoni. S druge strane lobiranje u Americi je izrazito regulirano što ima svoje nedostatke – ustvrdio je Thurber dodajući kako je lobiranje puno transparentnije u Americi nego u Europi, gdje se ono često smatra korupcijom.

Tijekom današnjeg dana održane su i dvije panel rasprave. Na prvoj panel raspravi na temu 'Političari, lobisti i interesne grupe' raspravljalo se o ključnoj temi interakcije interesnih grupa i politike u Hrvatskoj. Transparentnost procesa lobiranja i jasna regulacija ključni su preduvjeti za afirmaciju ove djelatnosti u regiji koja je u ranom stadiju razvoja smatraju čelnici udruženja srpskih i crnogorskih lobista. – Radimo na tome da reguliramo lobiranje kako bi uklonili sivu zonu u kojoj se sada te aktivnosti obavljaju. Lobiranje kao vještina otkrivanja problema i nalaženja najboljeg rješenja mora biti jasno i transparentno – ističe Radivoje Kocić, predsjednik Skupštine Društva lobista Srbije. Kostadin Pušara, predsjednik Udruženja lobista Crne Gore, pojasnio je da je kod njih Zakon o lobiranju u pripremi te da će njegovim donošenjem biti ostvaren puni legalitet i legitimitet njihova djelovanja. Istaknuo je da su iskustva lobista u Hrvatskoj putokaz za ostale zemlje u regiji.

Međutim, kod nas lobiranje još uvijek nosi negativne konotacije te se povezuje s korupcijom i stoga je potrebno educirati javnost o ovoj djelatnosti. Ona se podudara sa kulturom demokratske rasprave i razmjene ideja koja do raspada Jugoslavije nije postojala. Pred nama je još dugi put da bi se lobiranje legitimiralo u očima javnosti, uvelo u fakultetsko obrazovanje te reguliralo Zakonom o lobiranju. – Kako bi lobiranje

bilo što efikasnije nužno je shvatiti da lobiranje ne smije imati negativni predznak, već se treba shvatiti kao razmjena ideja, stručnih mišljenja i promicanja interesa u tom procesu – rekao je Bernard Jakelić, zamjenik glavnog direktora HUP-a i član upravnog odbora HDL-a, ističući kako je lobiranje core business HUP-a kao interesne skupine.

Ukazao je i da je kod nas problem što se putem oporbe teško može utjecati na donošenje politika te da bi tu trebalo graditi neke političke promjene. Thurber je na raspravi ustvrdio kako su potrebne tri stvari kako bi se efikasno uredilo lobiranje. Potreban je zakon koji jasno regulira lobiranje kako ne bi došlo do stvaranja sivih zona, agencija koja će osigurati stvarnu primjenu zakona te profesionaliziranje lobiranja. Mate Granić, predsjednik HDL-a, istaknuo je kako se bez konzultiranja sa svim političkim strankama i javnošću ne može postići uspjeh u lobiranju.

Lobisti privlače strana ulaganja

Na drugom okruglom stolu pod nazivom 'Pogled prema novim stranim ulaganjima u Hrvatskoj' govorilo se o ulozi lobista pri privlačenju stranih ulaganja. Moderator panel rasprave Miodrag Šajatović, glavni urednik Lidera, istaknuo je da treba imati na umu da Hrvatskoj ne trebaju sve investicije koje se nude već je potrebno odrediti kriterije pomoću kojih će se procijenjivati investicije. – Potrebne su nam investicije namijenjene izvozu koje će potaknuti zapošljavanje i domaću proizvodnju – smatra Šajatović. Na raspravi su sudjelovali i potpredsjednik Vlade za investicije Domagoj Ivan Milošević, te Mate Granić, Marijan Kostrenčić, potpredsjednik HDL-a, Mihael Cigler, predsjednik Slovenskog društva lobista te Dubravko Miholić, zamjenik predsjednika Hrvatskih izvoznika, član Upravnog odbora HDL-a i direktor tvrtke Hauska&partner.

Milošević je upozorio kako nedostaje komunikacije između jedinica lokalne samouprave i centralne vlasti te stoga povezuju ulagače s raznim razinama vlasti. Tri su cilja koje on kao potpredsjednik Vlade za investicije namjerava ispuniti. Pomoći projektima koji su zapeli, dovesti nove ulagače te, kao temeljni cilj, urediti zakonodavni okvir kako bi odredio i otklonio probleme te ubrzao postupak ostvarivanja investicija. Za svoja iskustva s lobistima Milošević je istaknuo da su profesionalni, znaju o čemu pričaju te razumiju zakonski okvir što jako olakšava komunikaciju, iako velike strane tvrtke često izaberu krive savjetnike. – Vrlo je važno da stranci imaju kvalitetne lokalne savjetnike jer loš izbor savjetnika dovodi do propasti vrlo dobrih projekata – upozorava Milošević.

Marijan Kostrenčić zaključio je kako je jako teško postaviti realne rokove za ostvarenje projekata zbog niza razloga, kao što su komplicirana legislativa, stalno stopiranje koje je u nekim jedinicama lokalne vlasti otišlo u apsurd te nedostatak političke akcije iz Vlade. Upozorio je i da Hrvatska gospodarska komora mora preuzeti veću ulogu u gospodarskoj diplomaciji da se hrvatsko gospodarstvo progura na međunarodna, ili barem regionalna, tržišta. Djelatnost lobiranja čekaju uzbudljiva vremena. Granić najavljuje skore iznimno bitne događaje koji će odrediti daljnji razvoj ove djelatnosti. Izborna skupština Hrvatskog udruženja lobista, stvaranje registra lobista te priprema Zakona o lobiranju stoje im kao izazov. – Lobisti mogu bitno pomoći poticanju novog investicijskog ciklusa u Hrvatskoj – zaključuje Granić. (Zlatko Salahović)